

Ruokavirasto

Viite Talousarvioasetus (254/2004) 66i §

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN KANNANOTTO RUOKAVIRASTON VUODEN 2019 TILINPÄÄTÖKSESTÄ

Maa- ja metsätalousministeriön (ministeriö) kannanotto Ruokaviraston toiminnasta perustuu Ruokaviraston vuoden 2019 tilinpäätösasiakirjaan, Valtiontalouden tarkastusviraston (VTV) laatimaan tilintarkastuskertomukseen vuodelta 2019 sekä viraston toiminnasta saatuun muuhun informaatioon. Maaseutuvirasto (Mavi), Elintarviketurvallisuusvirasto (Evira) sekä osa Maanmittauslaitoksen tietotekniikan palvelukeskuksesta (Mitpa) yhdistettiin vuoden 2019 alusta Ruokavirastoksi. Ministeriö esittää kannanottonaan viitekohdassa mainitun asetuksen perusteella Ruokaviraston vuoden 2019 tilinpäätökseen seuraavaa:

1. Arvio tuloksellisuuden kehityksestä ja asetettujen tavoitteiden toteutumisesta

a) Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tuki

Ruokavirasto tuki toiminnallaan maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden saavuttamista ja erityisesti maaseudun kehittämisen ja maa- ja elintarviketalouden politiikkasektoreiden tavoitteiden saavuttamista. Viraston toiminta tuki myös YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamista.

Virasto tuki kokousjärjestelyjen ja asiakirjavalmistelujen kautta myös Suomen puheenjohtajakauden onnistumista sekä elintarvikeketju- että maaseutulinjassa. Ruokavirasto järjesti onnistuneesti muun muassa EU:n maksajavirastopäälliköiden, Euroopan elintarviketurvallisuusviraston (EFSA) neuvoo-antavan komitean ja EU:n jäsenmaiden elintarviketurvallisuuden virastopäälliköiden kokoukset.

Ruokaviraston toiminta oli organisoitu linjoihin ja toimintakokonaisuuksiin, joiden mukaisesti alla on kuvattu tulostavoitteiden toteutumista.

Maaseutulinja: Maksajavirastotehtäville asetetut tavoitteet maatalouden kilpailukyvyyn ja kannattavuuden, markkinoiden vakaan toiminnan sekä maaseudun elinvoimaisuuden ja maaseutuverkostojen toiminnan turvaamiseksi saavutettiin hyvin. Rahoituskauden 2014-2020 toimeenpano sekä Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelman toimeenpano jatkuivat suunnitelmien mukaisesti. Viljelijätukien päähaku hoidettiin onnistuneesti ja yritys-, hanke- ja rakennetukien EU-rahoituksesta oli sidottu 89% ja maksettu 65% vuoden 2019 loppuun mennessä. Kertomusvuonna haettavana ollut kertaluonteinen kyläkauppatuki kiinnosti hakijoita ennakoitua enemmän. Uusia tuottajaorganisaatioita hyväksyttiin. Maaseudun elinvoimaisuuden edistämistä olisi kuitenkin voinut tilinpäätöksessä kuvata laajemminkin kuin yksinomaan maatalouden kilpailukyvyyn ja maksajavirastotoiminnan näkökulmasta. Virasto oli aktiivisesti mukana uuden EU-rahoituskauden suunnittelussa ja siihen liittyvissä tapahtumissa, mikä on välttämätöntä, jotta toimeenpanon kokemukset ja näkökulma tulevat huomioiduksi.

Elintarvikeketjulinja: Virastolle asetetut tavoitteet biotalouteen ja ruokaan perustuvien liiketoimintojen kilpailukykyisen kasvun edistämiseksi toteutuivat. Myös tavoitteet elintarviketurvallisuuden, eläinten terveyden ja hyvinvoinnin sekä kasvintuotannon osalta saavutettiin pääosin. Elintarviketurvallisuuden taso säilyi hyvänä, elintarvikeväliaineiden ruokamyrkytys-epidemioiden ja niissä sairastuneiden ihmisten määrä väheni selvästi eikä kansanterveyteen vaikuttavia elintarviketurvallisuuskriisejä esiintynyt. Myös eläin- ja kasvitautitilanne maassa säilyivät hyvinä. Kaikilla tehtäväalueilla virasto pyrki edistämään liiketoimintojen kilpailukykyistä kasvua, karsimaan petoksellista toimintaa ja ylläpitämään kuluttajansuojan korkeaa tasoa.

Elintarvikkeiden ja muiden maataloustuotteiden viennin edistäminen oli aktiivista. Uusia vientimarkkinoita saatiin avattua ja toiminnot vakiinnutettiin virastossa, joskin elävien eläinten vientitoiminnan osalta on vielä parannettavaa. Virasto osallistui aktiivisesti toimialaansa koskevan EU- ja kansallisen lainsäädännön valmisteluun useimmilla sektoreilla ja varautui kiitettävästi uusien säädösten edellyttämään toimeenpanoon tiedottamalla ja kouluttamalla.

Afrikkalaisen sikaruton torjuntaa jatkettiin aktiivisesti mm. viestintäkampanjoiden avulla. Salmonellaa esiintyi tavanomaista enemmän tiloilla, minkä seurauksena torjuntatoimia ja selvityksiä käynnistettiin. Vaikka mikrobilääkeresistenssin kansallisen torjuntaohjelman toimintasuunnitelman kaikkia toimenpiteitä ei viraston arvion mukaan saatu edistettyä tavoitteiden mukaisesti, positiivisia kehityssuuntia mikrobilääkkeiden käytössä oli nähtävissä. Eläinsuojeluvalvonnan ohjausta paikallishallinnossa ja tarkastustietojen keruuta vasu-prosessin yhteydessä tulisi kehittää edelleen.

Laboratorio- ja tutkimuslinja: Vaatimusten mukaisia diagnostiikka- ja analyysipalveluja on ollut riittävästi saatavilla, palveluanalytiikka toteutettiin asetetuissa tavoiteajoissa ja analyysi- ja diagnostiikkapalveluja sekä sähköistä asiointia kehitettiin edelleen. Uutena toimintana käynnistettiin kasvinterveyden EU- vertailulaboratoriotoiminta. Valitettavana poikkeamana voidaan pitää raivotautitutkimusta koskevan akkreditoinnin menetystä EU-tasolla.

Tieteellisiä referoituja ja muita julkaisuja koskevat tunnusluvut ylittivät virastolle asetetut tavoitteet. Myös riskinarviointiraportteja valmistui aiempaa enemmän. Vuosille 2020-2024 laadittavaa tutkimusohjelmaa ei vielä saatu viimeistelyä tilinpäätösvouden kuluessa.

Digitaaliset palvelut: Virastolle laadittiin ensimmäinen digitalisaatiosuunnitelma ja tiekartta sen toteuttamiseksi. Hankkeiden jaottelu koreihin ja toteuttamisen suunnittelu pidemmällä ajanjaksolla antaa paremmat mahdollisuudet useiden rinnakkaisten projektien hallintaan ja tuotannon tehostamiseen. Sähköisten palveluiden häiriöttömyys oli erinomaisella tasolla.

Ministeriön kannanotto

- **Ruokavirasto on toteuttanut vuoden 2019 tulossopimuksessa sovittuja toimenpiteitä ja saavuttanut sille asetetut yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet pääosin**

- **Maksajavirastotehtäville asetetut tavoitteet maatalouden kilpailukyvyin ja kannattavuuden, markkinoiden vakaan toiminnan sekä maaseudun elinvoimaisuuden ja maaseutuverkostojen toiminnan turvaamiseksi saavutettiin hyvin.**
- **Elintarviketurvallisuuden taso maassa säilyi hyvänä eikä kansanterveyteen vaikuttavia elintarviketurvallisuuskriisejä syntynyt. Harmaan talouden ja petosten torjuntaan joudutaan jatkossa kiinnittämään enenevässä määrin huomiota, samoin kuin verkkokaupan valvontaan.**
- **Eläintautitilanne säilyi hyvänä, eläintautiepäilyt ja todettujen tapausten torjunta hoidettiin tehokkaasti. Tilinpäätöksestä ei riittävästi käy ilmi lisätalousarviomäärärahan käyttö afrikkalaisen sikaruton torjuntaan. Varautumisen kehittäminen simulaatioharjoitusten kautta on hyvä keino parantaa edelleen.**
- **Alustavien eläinsuojeluvalvontatulosten perusteella eläinten hyvinvointi tiloilla on heikentynyt ja uusia keinoja valvonnan ja muiden nykyisten toimien lisäksi tulisi pohtia. Myös kuntien suorittaman valvonnan kehittämiseen ja tehostamiseen sekä tarkastustietojen keruuseen vasu-prosessin yhteydessä tulisi kiinnittää enemmän huomiota, vaikka tietojärjestelmän puuttuminen keruuta haittaakin.**
- **Maatalouden tuotantopanosten ja rehujen turvallisuus sekä kasvinterveys säilyivät hyvällä tasolla.**
- **Ministeriö kehottaa virastoa hankkimaan uudestaan EU- akkreditoinnin rai-votautitutkimuksille vuoden 2020 kuluessa**

b) Toiminnallinen tehokkuus

Viljelijätukihakuja ja –maksuja, hanke-, yritys- ja rakennetukia sekä eläintautien ja kasvintuhoojien diagnostiikka- ja laboratoriopalveluja koskevat palvelulupaukset toteutuivat kokonaan. Ruokaviraston asiakaslähtöistä toimintaa sekä ruokaketjun valvonnan yhtenäistämistä ja ruokaketjun ammattitaidosta huolehtimista koskevat palvelulupaukset toteutuivat vain osittain.

Viraston taloustilanne ja sopeuttamistarpeet YT-neuvotteluineen veivät virastolta runsaasti muuhun työhön suunniteltuja voimavaroja ja myös rajoittivat mahdollisuuksia tehtävien hoitamisen kannalta tarvittavien rekrytointien tekemistä. Tällä oli myös vaikutusta muun muassa tietojärjestelmien kehittämishankkeiden toteutumiseen siten, ettei kaikkia tavoitteita pystytty saavuttamaan. Vuosi 2019 oli viraston ensimmäinen toimintavuosi, joten tilinpäätöksessä ei ole voitu tehdä tietojen vertailua edelliseen vuoteen nähden.

Tietojärjestelmäkehitykseen ja –hankkeisiin, niiden suunnitteluun, ja suunnitelmalliseen toteutukseen panostettiin. Virastolle laadittiin digitalisaatiosuunnitelma ja kehittämisen tiekartta. Tulevina vuosina digitalisaatiosuunnitelmaa ja kehittämisen tiekarttaa on ylläpidettävä ja päivitettävä jatkuvasti, jotta niiden pohjalta voidaan paremmin ennakoida ja suunnitella toiminnan kehittämis- ja rahoitustarpeita.

Toimintamenojen vuodelle 2020 siirtyvä erä oli 11,9 milj. euroa, mikä on bruttomenoista 11,1 %. Tästä oli kuitenkin sidottu suurin osa muun muassa ministeriön ja valtiovarainministeriön tietojärjestelmiin liittyviin tuottavuushankkeisiin 4,9 milj. euroa. Lisäksi siirtyvä erä olisi ollut huomattavasti pienempi ilman neljännessä lisätalousarviossa myön-

nettyä 3 milj. euron lisäystä. Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus oli toimintavuonna 91 %. Vuoden 2019 talousarviossa oli käytettävissä hintatukea 1 milj. euroa maksullisten eläintautitutkimusten, joilla pyritään havaitsemaan ja seuraamaan vastustettavia ja uhkaavia eläintauteja, hintojen alentamiseen. Hintatuki käytettiin täysimääräisesti.

Ruokaviraston maksajavirastotehtäville asetetut tavoitteet on perustellusti todettu hyvin saavutetuiksi. Viljelijätuissa maksut on toteutettu vähintään ennakoon ilmoitetun maksusuunnitelman mukaisesti. Komissio on myös hyväksynyt usean edellisen varainhoitovuoden tilit, joten EU-rahoituksen vaatimukset on täytetty. Maksajavirastosopimukset tulisi kuitenkin saada kuntoon vuoden 2020 aikana.

Ministeriön kannanotto

- **Virasto saavutti osittain sille asetetut toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteet.**
- **Ministeriö on tyytyväinen tietojärjestelmien kehittämistyön lisääntyneeseen suunnitelmallisuuteen. Ministeriö pitää tärkeänä, että digitalisaatio-suunnitelmaa ja kehittämisen tiekarttaa ylläpidetään ja kehitetään, jotta tietojärjestelmien kehittämis- ja rahoitustarpeita voidaan ennakoida, priorisoida ja suunnitella nykyistä paremmin.**
- **Tietojärjestelmähankkeiden etenemisessä oli kuitenkin edelleen vaikeuksia eri syistä johtuen. Haasteet liittyivät erityisesti nautarekisterihankkeeseen, VATI-hankkeen käyttöönoton jälkeisten teknisten ongelmien korjaamiseen sekä Eläinten terveydenhallintahankkeen aikataulujen siirtymiseen. Ministeriö kehottaa virastoa huolehtimaan, että erityisesti nautarekisteri valmistuu sovitussa aikataulussa.**
- **Viraston haasteellinen taloustilanne edellyttää edelleen suunnitelmallista ja tarkkaa taloudenpitoa sekä rekrytointimahdollisuuksien arvioimista.**
- **Ministeriö kehottaa edelleen virastoa huomioimaan toimintaa suunniteltaessa ministeriön suosituksen siitä, että siirtyvän erän tulisi olla 8–12 % bruttomenoista. Viraston siirtyvä erä oli kokonaisuudessaan suosituksen mukaisella tasolla (n. 11 %), mutta sitomattoman siirtyvän erän osuutta voidaan pitää tasoltaan liian alhaisena.**
- **Ministeriö edellyttää, että maksajavirastosopimukset saatetaan kuntoon mahdollisimman nopeasti tämän vuoden aikana.**

c) Tuotokset ja laadunhallinta

Viraston toimintakertomuksessa on esitetty monipuoliset tiedot suoritteiden määrästä ja palvelukyvystä. Vuonna 2019 toteutettiin asiakkaille ja sidosryhmille suunnattu verkko-aivorihi. Sen pohjalta kehittämisen teemoiksi nousivat Ruokaviraston perustehtävistä huolehtiminen mahdollisimman hyvin, helppo ja yksinkertainen sähköinen asiointi, sekä tiedon tuottaminen ja hyödyntäminen. Vastaajat kokivat tärkeäksi myös Ruokaviraston roolin ruokajärjestelmän yhteistyön kehittäjänä. Toimintavuonna toteutettiin myös perinteinen maataloustukivalvonnan asiakastytyväisyyskysely vuotta 2018 koskien. Vastaajat antoivat valvontakäynneille kouluarvosanan 8,29 (vastauksia oli 707).

Laboratoriotutkimusten määrä tavoitteeseen nähden lähes kolminkertaistui elintarvike-turvallisuudessa, mutta kasvinterveydessä ja eläinten terveydessä määrä laski. Eri toimintalinjojen valvontatoimenpiteiden suoritteiden määrissä oli kasvua arvioituun nähden. Sähköisten palveluiden häiriöttömyys oli korkealla tasolla. Ruokavirasto.fi-verkkosivuilla kävijöiden määrä oli 1,3 milj. kappaletta. Toiminnan tuloksena syntyvien suoritteiden kirjo on poikkeuksellisen laaja. Virasto raportoi niistä riittäväällä tavalla, mutta on myös luvannut tarkentaa eräitä tunnuslukutietoja vuoden 2020 väliraportoinnin yhteydessä. Ruokavirasto onnistui pääosin saavuttamaan tuotoksille asetetut tavoitteet.

Ministeriön kannanotto

- **Viraston ydintoiminta on sidoksissa toimiviin ja laadukkaisiin tietojärjestelmiin. Tämän vuoksi viraston tulee jatkossakin huolehtia tietojärjestelmien toimivuudesta ja asiakaslähtöisyydestä.**
- **Viraston tulee tarkentaa eräitä tunnuslukutietoja vuoden 2020 väliraportoinnin yhteydessä.**

d) Henkisten voimavarojen hallinta

Viraston henkilöstömäärä oli 967 htv:tta (tavoite 995 htv) ja henkilöstömenot olivat 62 milj. euroa. Viraston työtyytyväisyyttä mittaava kokonaisindeksi oli 3,44, mikä on alempi kuin koko valtiolla (3,59) ja MMM:n hallinnonalalla (3,71). Tätä voidaan kuitenkin pitää hyvänä viraston perustamiseen liittyvässä muutostilanteessa sekä vuotta 2019 leimanneessa haastavassa tilanteessa. Sairauspoissaolojen määrä oli hieman tavoitetta alempi ollen 9,8 tpv/htv (tavoite 10,3 tpv/htv), mutta korkeampi kuin valtiolla keskimäärin (8,5 tpv/htv vuonna 2018)

VM-Baron käsittelyn perusteella nostettiin seuraavat kehittämispainopisteet: yhteisen toimintakulttuurin luominen, ruokavirastolainen osaamisen kehittäminen sekä hyvän johtamisen ja esimiestyön varmistaminen läpi organisaation. Ne on tarkoitus kytkeä vuonna 2020 valmistuvan henkilöstöstrategian mukaisiin toimenpiteisiin. Osaamisen kehittämisessä pääpaino oli valtiohallinnon yhteisten eOppivan-verkkokurssien hyödyntämisessä. Voimavarojen hallinnalle asetetut tavoitteet ovat tilinpäätöksen mukaan saavutettu pääosin. Uuden henkilöstöstrategian toimenpiteiden toteuttamista ja tavoitteiden saavuttamista olisi seurattava ja raportoitava niistä ministeriölle.

Ministeriön kannanotto

- **Ministeriö pitää tärkeänä, että virasto etsii aktiivisesti keinoja toiminnan tehostamiseen ja resurssien kohdentamiseen viraston toiminnan kannalta keskeisiin tehtäviin.**
- **Ministeriö pitää hyvänä VM-Barokyselyn perusteella luotuja kehittämispainopisteitä. Uutena virastona on tärkeää edelleen jatkaa viraston yhteisen toimintakulttuurin luomista.**
- **Viraston tulee kiinnittää huomiota sisäisen tiedonkulun ja yhteistyön varmistamiseen eri linjojen, substanssiryhmien sekä taloushallinnon ja tietohallinnon välillä.**

- **Viraston työtyytyväisyys on hieman alempi kuin valtiolla tai ministeriön hallinnon alalla keskimäärin. Tämä on ymmärrettävää viraston perustamisen ja haastavan taloustilanteen johdosta. Viraston tulee kiinnittää huomiota henkilöstön jaksamiseen ja osaamisen varmistamiseen**

2. Tuloksellisuusraportoinnin perusteiden asianmukaisuus ja kehittämistarpeet

Tuloksellisuusraportointi on monipuolistaja tuottaa tarvittavat tiedot. Viraston tulee kuitenkin jatkossa kehittää tilinpäätöksen rakennetta ja kiinnittää huomiota yhtenäiseen esitystapaan ja sisällön analyysiin. Asiat tulee tilinpäätöksessä ilmaista johdonmukaisesti ja avoimesti. Joidenkin asetettujen tulostavoitteiden osalta ei ole kuitenkaan selkeästi analysoitu, minkä vuoksi tavoitteita ei ole kokonaan saavutettu. Valtiontalouden tarkastusviraston mukaan virasto on noudattanut talousarviota ja sitä koskevia keskeisiä säännöksiä. Ministeriö pitää tärkeänä, että tilintarkastajien suositukset otetaan toiminnassa huomioon ja havaitut puutteet korjataan.

3. Ministeriön esitys viraston toimenpiteiksi tuloksellisuuden parantamiseksi

Viraston haastava taloustilanne ja sopeuttamistarpeet sekä siirtyvän määrärahan taso tulevat edellyttämään virastolta aktiivisia ja suunnitelmallisia sopeuttamistoimia. Ministeriö pitää tärkeänä, että Ruokavirasto kiinnittää erityistä huomiota toiminnan suunnittelussa tehtävien priorisointiin suhteessa käytettävissä oleviin resursseihin, myös viraston ohjatussa muuta hallintoa. Viraston tulee myös kiinnittää erityistä huomiota tulossopimuksessa esille nostettuihin tavoitteisiin ja painopistealueisiin. Muutosten läpivienti on tärkeä toteuttaa aidosti osallistavalla johtamisella ja huomioimalla henkilöstön osaamisen ja hyvinvoinnin turvaaminen. Myös joustavuutta henkilöresurssien käytössä yli viraston sisäisten organisaatorajojen tulee kehittää. Asiakslähtöisyyden vahvistaminen luo hyvän perustan toiminnan kehittämiseksi.

Ministeriö pitää tärkeänä, että viraston tietojärjestelmien kehittäminen on johdonmukaista, suunnitelmallista ja ennakoivaa sekä perustuu viraston uuteen digitalisaatio-suunnitelmaan ja kehittämisen tiekarttaan. Ruokaviraston tulee tietojärjestelmähankkeiden hallinnassa kiinnittää huomiota omarahoitusosuuden pitkän ja lyhyen aikavälin suunnitteluun ja hankkeiden toteutukseen ja resursointiin. Kehittämishankkeissa on pyrittävä toiminnan, palveluiden ja prosessien uudistamiseen ja parempaan tiedon ja talouden hallintaan sekä tietojärjestelmien ja tietovarantojen yhteentoimivuuteen. Riittävä toimintaprosessien kehittämisen ja hankehallinnan osaaminen on varmistettava. Substanssi-, tietojärjestelmä- ja talousasiantuntijoiden yhteistyötä viraston sisällä sekä ministeriön ja muiden hallinnonalan virastojen suuntaan tulee edelleen parantaa. Erityisesti asioinnin kehittämisessä on pyrittävä aitoon substanssien rajat ylittävään asiakaslähtöisyyteen.

Ruokavirastossa on lähivuosina tarve merkittäviin tietojärjestelmäinvestointeihin (mm. tulevan rahastokauden tietojärjestelmät). Toiminnan tehostumisen osoittamiseksi investointien synnyttämien kustannussäästöjen arviointia ja seuranta tulee kehittää. Voimavarojen ollessa niukat yhtäältä kuntien ja ELY-keskusten ohjauksen ja toisaalta proses-

sien sähköistyksen merkitys korostuu. Toimintaa tulisi kuitenkin pystyä tehostamaan erityisesti valvonnissa mutta myös prosesseja ja tietojärjestelmiä kehittämällä. Mobiilivalvonnan jatkokehittämisellä on toiminnan tehostamisessa keskeinen rooli.

Ministeriö kannustaa Ruokavirastoa parantamaan toiminnan ja tietojärjestelmien toteutuksen ja elinkaaren suunnitelmallisuutta, ja näin pienentämään organisaation ydintoinnalle mahdollisesti aiheutuvaa riskiä.

Ministeriö pitää tärkeänä, että tilintarkastajien, todentamisviranomaisen ja muiden tarkastuselinten sekä tehtyjen tietojärjestelmäselvitysten suositukset otetaan toiminnassa sekä tietojärjestelmien kehittämisessä huomioon ja korjataan havaitut puutteet.

Ministeriö pitää erityisen hyvänä, että valtuuksien osalta virastossa on kehitetty valtuus seurannan sisäistä valvontaa ja valtuustietojen dokumentointia laatimalla valtuus seurannasta työohje ja dokumentoimalla siihen valtuuslaskelman tietojen tausta-aineistot sähköisesti. Ministeriö kehottaa virastoa kuitenkin edelleen kiinnittämään huomiota valtuuksien seurantaan, toimintatapojen kehittämiseen sekä yhteistyöhön MMM:n kanssa erityisesti rahoituskauden vaihteeseen liittyvissä kysymyksissä.

4. Ministeriön omat toimenpiteet viraston tuloksellisuuden parantamiseksi

Ministeriö jatkaa yhdessä Ruokaviraston kanssa viraston tulosohjausmenettelyn sekä talouden suunnittelu- ja seurantamallin kehittämistä, erityisesti tietojärjestelmähankkeiden näkökulmasta. Lisäksi ministeriö seuraa ja osallistuu tarvittaessa viraston tehtävien priorisointia sekä IT-toiminnan kehittämistä ja suunnittelua koskevien linjausten valmisteluun. Ministeriö edistää lisäksi omalta osaltaan digitalisaatiokehityksen kannalta tärkeitä yhteen toimivuuden ja poikkihallinnollisten toimintamallien kehittämisen prosesseja. Ministeriön ja Ruokaviraston kesken jatketaan yhteistä tunnuslukujen kehittämistyötä myös ministeriön asettamassa ennakointi- ja strategiatyöryhmässä.

Kansliapäällikkö

Jaana Husu-Kallio

Osastopäällikkö

Minna-Mari Kaila

TIEDOKSI: Valtiovarainministeriö
Valtionalouden tarkastusvirasto
Valtiokonttori
MMM/osastot ja toimialat
MMM/HAKE/ohjaus- ja talousyksikkö
MMM/RO/yksiköt

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET
FINNISH GOVERNMENT

Asiakirjan sähköinen allekirjoitus
Elektronisk underskrift av dokument
Electronic signature of a document

Asia / Sak / Case:

VN/4369/2020

MMM; Ruokaviraston tilinpäätös 2019

Asiakirja / Dokument / Document:

VN/4369/2020-MMM-2

Maa- ja metsätalousministeriön kannanotto Ruokaviraston vuoden 2019 tilinpäätöksestä

Allekirjoitukset / Underskrifter / Signatures:

Allekirjoittaja Undertecknare Signed by	Allekirjoituspäivämäärä Datum för underskrift Date of signature	Varmenteen myöntäjä Certifikatutfärdare Certificate issued by
Kaila Minna-Mari 91214021S	2020-06-01T09:51:22	C=FI, O=Vaestorekisterikeskus CA, OU=Organisaatiovarmenteet, CN=VRK CA for Organisational Certificates - G3\ OK
Husu-Kallio Jaana 91213917D	2020-06-01T12:36:09	C=FI, O=Vaestorekisterikeskus CA, OU=Organisaatiovarmenteet, CN=VRK CA for Organisational Certificates - G3\ OK

Sähköinen varmennetieto / Elektronisk certifikatuppgift / Electronic certificate information:

abf979ca7874812df18f0b248d6ae487